

In deze uitgave

Algemeen

- Nieuwe website live
- World Charity Index
- VU-Universiteitsfonds
- Loterijmarkt open voor buitenlandse aanbieders?
- Bijeenkomst CIRCLE
- Twee nieuwe medewerkers Centrum voor Filantropische Studies

Onderwijs

- Cursus Management & Marketing van Maatschappelijke organisaties
- Gratis Masterclass Filantropie
- Community Service Learning
- Master Besturen van Maatschappelijke Organisaties

Onderzoek

- Vrijgevege Europeanen
- Evaluatieonderzoek campagne "Sport, daar geef je om"
- Geefwet-onderzoek
- Giving Europe
- Onderzoek voor Franse regering naar Foundations die ontwikkelingshulp geven

Algemeen

Nieuwe website live

Het Centrum voor Filantropische Studies heeft afgelopen week haar nieuwe website gelanceerd, te vinden op www.geveninnederland.nl. Hier kunt u op de hoogte blijven van aankomende evenementen, de laatste publicaties en de lopende onderzoeksprojecten van de werkgroep. Ook kunt u lezen over het onderwijsaanbod van het Centrum, haar missie, en haar werknemers. Tot ziens op onze nieuwe website!

De World Charity Index

Dave Verkaik en Theo Schuyt hebben in december 2015 weer [de CITY AM World Charity Index](#) gepubliceerd. Deze bevat een overzicht van de 20 grootste giften van foundations wereldwijd. De index is verschenen in een glossy-blad "Giving", dat niet alleen in de UK onder alle lezers van CITY AM (het Financiële Dagblad van London City) is verspreid, maar ook zijn weg onder de Nederlandse goede doelen heeft gevonden.

WORLD'S TOP 20 BY COUNTRY OF ORIGIN

Het College van Bestuur gaat het VU-Universiteitsfonds nieuw leven inblazen

Theo Schuyt en René Bekkers zijn door het College van Bestuur van de VU gevraagd hun expertise in te zetten voor het revitaliseren van het VU-universiteitsfonds. De beide hoogleraren hebben op hun beurt aan het College van Bestuur gevraagd om steun bij hun plannen een interfacultaire VU-master "Philanthropy and Non-profit management" op te zetten.

Agenda

21 & 22 april 2016

Dutch EU Presidency
Associated Conference

28 april 2016

Dag van de Filantropie
(geen conferentie)

17 mei 2016

Cursus Management &
Marketing van
Maatschappelijke
Organisaties

20 september 2016

Gratis Masterclass
Filantropie

27 september 2016

Circle bijeenkomst

Publicaties

Recente publicaties
Theo Schuyt

Contactgegevens

Geven in Nederland
VU/FSW
De Boelelaan 1081
1081 HV Amsterdam
020-5986782

Website

Website (EN)

Follow us

@geveninnl

In- uitschrijven

Klik hier om u aan of af te
melden voor deze nieuwsbrief

Spannend jaar voor Goede Doelen die inkomsten uit de loterijen ontvangen

De Tweede kamer gaat zich dit jaar buigen over “Kansspelen op afstand”, maar ook zal de toekomst van de loterijen op de agenda komen. Moet de Nederlandse loterijmarkt worden opengesteld voor buitenlandse aanbieders of niet? Wat zal een mogelijke openstelling betekenen voor de Nederlandse goede doelen die elk jaar circa € 500 miljoen uit deze bron ontvangen? Theo Schuyt zit in de Raad van Advies van de Kansspelautoriteit (KSA) en zal de Nieuwsbrief lezers en lezeressen op de hoogte houden.

CIRCLE bijeenkomst 26 september 2016

CIRCLE is de alumnivereniging van de afgestudeerden van de Post Academische Cursus “Filantropische Studies” van de Werkgroep Filantropische Studies van de Vrije Universiteit. De vereniging is opgericht door het eerste jaar dat afstudeerde in 2002. Inmiddels bestaat de vereniging uit bijna 100 leden. Iedereen die het certificaat haalt van de PAO wordt automatisch lid van CIRCLE. De huidige voorzitter is Leo Looman, het secretariaat wordt gevoerd door Marjan van Parijs, vanuit de VU gesteund door Brigitte Schouten.

Het doel van CIRCLE is onderling contact, bijscholing, deskundigheidsbevordering en bijdragen aan de profilering van filantropie in Nederland. In de regel komt CIRCLE vier maal per jaar bijeen. Driemaal op locaties waar CIRCLE leden werkzaam zijn en eenmaal op de Vrije Universiteit Amsterdam. Deze laatste bijeenkomst is altijd de vierde dinsdag van september. Dus dinsdagavond 27 september 2016: CIRCLE- bijeenkomst op de VU. Leden, reserveer deze datum alvast in de agenda. Op de VU –bijeenkomst worden door CIRCLE-leden vragen en ervaringen vanuit de praktijk naar voren gebracht, terwijl de VU-onderzoekers verslag doen van verricht en lopend onderzoek. Ook wordt bij deze gelegenheid gezamenlijk gegeten en is er voldoende ruimte voor informeel contact.

Voor informatie kunt u contact opnemen met [Marjan van Parijs](#) of [Brigitte Schouten](#), telefoonnummer 020 5987497.

Nieuwe promovendus: Tjeerd Piersma

Zoals jullie in de laatste nieuwsbrief van 2015 hebben kunnen lezen is de Filantropische Werkgroep in samenwerking met Sanquin een onderzoek gestart naar de mechanismen achter het geven van bloed. Per 1 december ben ik vol enthousiasme als promovendus aan dit project begonnen en daarom zal ik me even kort aan jullie voorstellen!

Mijn naam is Tjeerd Piersma, 24 jaar oud, en woonachtig in het mooie 's-Hertogenbosch waar ik ongeveer een jaar geleden vanuit Delft naartoe ben verhuist. Toen ik nog in Delft woonde heb ik aan de VU gestudeerd en dus ken ik de universiteit goed. Hier ben ik afgestudeerd bij zowel Beleid, Communicatie en Organisatie als bij Arbeids- en Organisationspsychologie. Ter afronding van mijn eerste

master heb ik onderzoek gedaan naar het doneren van geld onder niet-westerse immigranten in Nederland en op die manier ben ik in aanraking gekomen met filantropie en de werkgroep. Mijn huidige project (waar ik inmiddels alweer drie maanden aan de slag mee ben) focust zich op bloeddonoren en hun 'donor carrière' vanuit een multidisciplinair perspectief, onder andere sociologie en sociale psychologie. Vragen waar ik mij binnen dit project mee bezig houdt zijn onder andere: Welke mensen doneren bloed? Wat motiveert hen om te doneren? Welke levensgebeurtenissen beïnvloeden dit gedrag? En hoe kunnen we zo effectief mogelijk wervings- en behoudstrategieën ontwikkelen om bij te dragen aan een diverse en loyale groep donoren?

Als jullie vragen hebben over bijvoorbeeld mijn onderzoek of mijn voortgang kunnen jullie natuurlijk altijd contact opnemen door te mailen naar t.w.piersma@vu.nl. Ik vertel jullie er graag meer over!

Nieuwe Onderzoeksmedewerkster: Renske Sanders

Vanaf 1 februari 2016 versterkt Renske Sanders het team van de Filantropische Werkgroep, zij zal onder meer meewerken aan de eindrapportage van het Giving Europe onderzoek (zie voor meer informatie [elders](#) in deze nieuwsbrief). Daarnaast zal zij het ERNOP netwerk ondersteunen en zal zij assisteren bij de ontwikkeling van een nieuwe module voor de Post Academische Opleiding van het Centrum voor Filantropische Studies.

Renske heeft 6 jaar als Impact Analist voor een internationaal privaat familiefonds gewerkt. Ze heeft aan de University of Stirling in Schotland een MSc. International Business afgerond. Voor vragen met betrekking tot o.a. Giving Europe en/of ERNOP kunt u mailen naar r.m.j.sanders@vu.nl.

Onderwijs

Cursus Management & Marketing van maatschappelijke organisaties bestuur en management van verenigingen en stichtingen in de filantropische sector

Op **17 mei** zal de cursus Management & Marketing van maatschappelijke organisaties van start gaan. Deze cursus is gericht op het bestuur en management van verenigingen en stichtingen in de filantropische sector.

Theorieën uit algemeen management en marketing worden vertaald naar de praktijk van goede doelen, non-profit organisaties en vermogensfondsen. Punten van aandacht zijn onder meer: succesfactoren en strategieën voor goede doelen en maatschappelijke organisaties, systematische analyse en aanpak van organisatievraagstukken voor leidinggevendenden binnen non-profits en stakeholder-management.

Een ander belangrijk thema is marketing van het goede doel. Non-profit marketing kent verschillen ten opzicht van marketing bij commerciële bedrijven. Er zal specifiek worden ingegaan op de uitdagingen als het gaat om marketing voor non-profits, goede doelen en andere maatschappelijke organisaties.

Meer informatie over de cursus vindt u [hier](#). Ook kunt u voor meer informatie contact opnemen met de VU Academy of Social Sciences (VASS) via vass.fsw@vu.nl, of via 020 598 7497.

Gratis Masterclass Filantropie - 20 september 2016 **Laagdrempelig en actueel**

Filantropie speelt een steeds prominentere rol in de veranderende samenleving. Fondsen, vermogende particulieren, de “entrepreneurial wealthy” maar ook bedrijven raken in toenemende mate betrokken bij tal van maatschappelijke doelen op het terrein van cultuur, onderwijs, gezondheidszorg, onderzoek, natuurbehoud en leefbaarheid. Dit stelt u voor nieuwe uitdagingen ten aanzien van uw filantropisch werkterrein.

De gratis masterclass Filantropie biedt op een laagdrempelige manier inzicht in de meest actuele onderwerpen en nieuwste wetenschappelijke ontwikkelingen op het gebied van Filantropie. Dezelfde thema’s komen ook uitgebreid aan bod tijdens de [opleiding Filantropie](#): een snelkookpan van onderwerpen die relevant zijn voor iedereen werkzaam binnen de filantropische sector.

Thema’s die tijdens de masterclass aan de orde komen zijn:

- Trends in geefgedrag
- Integriteit binnen goede doelen
- Bezuinigingen
- Professionalisering
- Nederland in internationaal perspectief
- Nieuwe vormen van filantropie (venture philanthropy, crowdfunding)
- Nalatenschappen in de gouden eeuw van de filantropie
- Maatschappelijke betekenis van filantropie

Datum: **20 september 2016, 19.00-21.00 uur**

Deelname aan de masterclass Filantropie is geheel **gratis** en **vrijblijvend**. U kunt zich [hier](#) aanmelden. Neem voor meer informatie contact op met de VU Academy of Social Sciences (VASS) via vass.fsw@vu.nl, of via 020 598 7497.

VU biedt als eerste universiteit in Nederland Community Service Learning aan

In de Verenigde Staten is het heel normaal: Community Service en Service Learning. Als student actief aan de slag met je kennis en vaardigheden voor de lokale samenleving in een project begeleid door de universiteit, in samenwerking met een maatschappelijke organisatie. In Nederland gaat de Vrije Universiteit Amsterdam als eerste universiteit *community service learning* aanbieden. In het lopende studiejaar zijn de eerste zes proefprojecten gestart in de onderwijsprogramma’s van verschillende faculteiten. Het doel van de VU is alle studenten in alle faculteiten een programma aan te kunnen bieden. René Bekkers is voorzitter van de stuurgroep die toeziet op de evaluatie van de proefprojecten.

Master Besturen van Maatschappelijke Organisaties

In de afstudeervariant 'Besturen van Maatschappelijke Organisaties' van de masteropleiding van Bestuurskunde aan de Faculteit Sociale Wetenschappen van de Vrije Universiteit Amsterdam zet de werkgroep de eerste stappen in het onderwijs in filantropie-onderwijs op het masterniveau.

René Bekkers coördineert het vak, waarin de deelnemers op basis van specifieke cases dilemma's in het management van nonprofit organisaties analyseren. Hoe gaan organisaties om met de spanning tussen missie en markt en de eisen van publiek en toezichthouders? Voor welke vraagstukken leveren social impact bonds een oplossing en voor welke niet? Studenten uit de master kunnen over sturingsvraagstukken in de nonprofit sector hun thesis schrijven, waarmee ze hun opleiding afsluiten. Ook in het komende studiejaar (2016-2017) zal de werkgroep onderwijs het masterprogramma verzorgen.

Onderzoek

Vrijgevige Europeanen: belasting betalen en filantropie gaan samen.

Het is een vaak gehoorde stelling: hoe meer belasting burgers betalen, hoe minder vrijgevig ze zijn voor goede doelen. De stelling zou een verklaring bieden voor de hogere bedragen die Amerikanen aan goede doelen schenken. In Nederland zijn de giften van huishoudens opgeteld minder dan 0,3% van het Bruto Nationaal Product. In de Verenigde Staten is dat 1,4%. Een vergelijking van de hoeveelheid belasting die Nederlanders en Amerikanen betalen leert dat vrijwillige en verplichte bijdragen geen communicerende vaten zijn. De belastingdruk in Nederland is 38%; in de VS is die 25%.

Dat de vergelijking tussen Nederland en de VS misleidend is laat onderstaande figuur zien, die René Bekkers presenteerde op het congres Understanding Philanthropy aan de Universiteit van Kent. Als we alle landen van de wereld waar gegevens over beschikbaar zijn op een rij zetten, zien we een duidelijk positief verband tussen het percentage van de bevolking dat geld geeft aan goede doelen en de hoeveelheid belasting die burgers betalen.

Van de Nederlandse huishoudens geeft een veel groter gedeelte aan goede doelen dan van de huishoudens in Zwitserland of Australië, terwijl we in Nederland toch flink meer belasting betalen. Belasting en filantropie zijn dus geen communicerende vaten maar corresponderende vaten.

campagne.

Maar kun je dit met zekerheid zeggen? Een alternatieve verklaring zou kunnen zijn dat zij die erg betrokken zijn bij de lokale sportvereniging meer geven, en daardoor ook een grotere kans hebben in aanraking te komen met de campagne. In het eindrapport zal beter inzichtelijk worden of bekendheid met de campagne de oorzaak is van de toenames in geven aan sport. Dan kunnen we zien wat het effect is van veranderingen in de bekendheid met de campagne, zoals de campagne leren kennen, op het geven aan sport.

Indien je meer wilt weten over de resultaten en het rapport kun je een mail sturen naar d.verkaik@vu.nl.

Geven aan cultuur

[Geefwet-onderzoek bijna afgerond, binnenkort de presentatie](#)

In de vorige nieuwsbrief maakten we melding van het onderzoek dat het Centrum voor Filantropische Studies in opdracht van het ministerie van OCW heeft uitgevoerd naar de veranderingen in het geefgedrag aan culturele instellingen en het genereren van eigen inkomsten door culturele instellingen in de periode 2011 - 2014. Het onderzoek belicht de reacties op de [Geefwet](#) van twee partijen: de potentiële gevers enerzijds en de culturele instellingen anderzijds.

In het onderzoek naar geefgedrag beantwoorden we twee vragen:

- 1) Hoe is het geefgedrag van particulieren en bedrijven aan culturele instellingen en andere categorieën goededoelenorganisaties veranderd na de invoering van de multiplier? En
- 2) Welke ontwikkelingen zijn te verwachten in het geefgedrag?

In het onderzoek onder instellingen staan tevens twee vragen centraal:

- 1) Hoe actief waren culturele instellingen in 2012, 2013 en 2014 met het genereren van eigen inkomsten en de communicatie over de Geefwet?
- En 2) Welke culturele instellingen zijn succesvol in het genereren van eigen inkomsten en waarom?

Het onderzoek zit in de afrondende fase, en over niet al te lange tijd zal de presentatie van de resultaten plaatsvinden, dus houdt u de nieuwsbrief en de website in de gaten.

Giving Europe

[‘state of research on charitable giving in Europe’](#)

In het huidige tijdperk van bezuinigingen lijkt de rijke traditie van filantropie in Europa weer op te leven. In veel Europese landen wordt filantropie herontdekt als bron van financiering voor publieke voorzieningen en sociale innovatie. Bovendien wordt het belang van filantropie in toenemende mate erkend door de Europese Commissie.

Maar feiten over de omvang en de samenstelling van de filantropische sector in Europa ontbreken. Wie schenkt hoeveel en aan welk doel? Zonder geldige en betrouwbare gegevens, is het moeilijk om de maatschappelijke betekenis van filantropie aan te tonen en te bevorderen.

Het '*Giving Europe*' onderzoeksproject beoogt inzicht te creëren door de belangrijkste beschikbare data met betrekking tot de filantropische sector in de verschillende Europese landen in kaart te brengen. De studie laat zien hoe wijdverbreid private bijdragen zijn voor het algemeen nut, hoe deze bijdragen verschillen tussen de sectoren, en hoe de mate van geefgedrag uiteenloopt tussen de verschillende landen in Europa.

Het onderzoek dient tevens te resulteren in de ontwikkeling van nationale databanken waarin het geefgedrag van individuen / huishoudens, legaten, fondsen, bedrijven en goede doelen loterijen wordt vastgelegd.

De studie zal bovendien als maatstaf kunnen dienen voor overheden, fondsen en non-profit organisaties: het niveau van de fondsenwerving en grant making kan worden vergeleken. Een dergelijke benchmark is belangrijk, omdat overheden hun verantwoordelijkheden aan het herdefiniëren zijn, wat naar verwachting tot groei van de filantropische sector zal leiden.

De '*Giving Europe*' studie is gebaseerd op de methodologie van het '*Geven in Nederland*' onderzoek, welke sinds 1995 tweejaarlijks wordt uitgevoerd door het Centrum voor Filantropische Studies van de Vrije Universiteit Amsterdam (VU-CPS). Meer informatie over de methodiek is te vinden op www.giving.nl.

Het onderzoek is geïnitieerd door het European Research Network on Philanthropy (ERNOP). Dit netwerk is in januari 2008 opgericht door een groep vooraanstaande Europese filantropie wetenschappers, met als gemeenschappelijk doel het coördineren en bevorderen van wetenschappelijk filantropische onderzoek in Europa. Op dit moment hebben zich ongeveer 175 leden uit 22 Europese landen bij ERNOP aangesloten. ERNOP is een institutioneel lid van de ISTR en werkt samen met andere Europese Filantropie netwerken, zoals EMES, ICFO en de EVPA. Meer informatie is te vinden op www.ernop.eu.

Onderzoek voor de Franse regering naar Foundations die ontwikkelingshulp geven

Theo Schuyt, Barry Hoolwerf en Dave Verkaik doen onderzoek voor het Agence Francais de Developement naar grote foundations wereldwijd die actief zijn in ontwikkelingshulp. Ook de Franse overheid wil meer weten van deze filantropische fondsen en zoekt mogelijkheden voor samenwerking.

Een eerste rapport is afgerond en bevat – naast een voorlopig overzicht van fondsen - een algemene inleiding in de wereld van de fondsen.

Agenda

Dutch Presidency Associated Conference, 21 & 22 April 2016, Amsterdam

De rol van filantropie en sociale investeringen in het bevorderen van onderzoek en innovatie; nieuwe financiële instrumenten en partnerschappen

In de context van het Nederlands voorzitterschap van de EU organiseert het Centrum voor Filantropische Studies aan de Vrije Universiteit Amsterdam een geassocieerde conferentie met als titel *'De rol van filantropie en sociale investeringen in het bevorderen van onderzoek en innovatie. Nieuwe financiële instrumenten en partnerschappen'*. De conferentie wordt georganiseerd in samenwerking met de Europese Commissie, DG Onderzoek en Innovatie, het Nederlandse Ministerie van Veiligheid en Justitie, het Nederlandse Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap en het Nederlandse Ministerie van Economische Zaken.

Een belangrijk doel van de conferentie is het delen van kennis en ervaringen op het terrein van het stimuleren van onderzoek en innovatie in Europa door 'innovatieve filantropie', sociale investeringen en risico financiering. De conferentie moet een platform zijn waar ideeën voor nieuwe financiële instrumenten kunnen worden ontwikkeld. De toegevoegde waarde van samenwerking in het bevorderen van onderzoek en innovatie in Europa zullen worden onderzocht. Hierbij kan gedacht worden aan publiek/private samenwerking (bijv. de overheid/filantropische fondsen) en private/private samenwerking (bijv. het bedrijfsleven/het MKB, sociale ondernemingen/filantropische fondsen). De resultaten en aanbevelingen van de EUFORI Study (www.euforistudy.eu) vormen een belangrijk startpunt bij de verdere verkenning van financiële innovatieve investeringsmogelijkheden ter bevordering van onderzoek en innovatie in Europa.

De conferentie zal zich richten op:

- De rol van filantropie en sociale investeringen in het aanpakken van maatschappelijke uitdagingen door middel van onderzoek en innovatie; de mogelijkheden van filantropische fondsen op het terrein van onderzoek en innovatie om hieraan een bijdrage te leveren.
- Een verkenning van nieuwe investeringsmogelijkheden die kunnen bijdragen aan het ontwerp van een op maat gesneden financieel instrument, dat kan worden getest in 2017.

De belangrijkste doelgroepen van de conferentie zijn directeuren, beslissers and seniormedewerkers uit de filantropische sector (stichtingen, filantropische investeerders), onderzoeksinstellingen, overheden (nationaal en EU-niveau), de commerciële sector (bedrijven, banken, financiële intermediairs), academici en media.

De deelnemers van de conferentie worden verwelkomd door keynote spreker Robert Jan Smits, DG Onderzoek en Innovatie van de Europese Commissie. Sprekers zijn, onder andere, Dhr. Luc Tayart de Borns van de Koning Boudewijn Stichting (België), Professor Filantropische Studies Dhr. Theo Schuyt van de Vrije Universiteit, Directeur-Generaal Dhr. Hans Schutte van het Ministerie van Onderwijs Cultuur en Wetenschappen, Hoofd Innovatie Advies van de Europese Investeringsbank Mw. Shiva Dustar.

Er zijn slechts een zeer beperkt aantal plaatsen beschikbaar. Meer informatie en inschrijven kan via www.phisiconference.eu. Aanmelden is mogelijk tot 15 april.

Geen conferentie op de Dag van de Filantropie 2016

Vierde donderdag van april

Zoals u weet is het iedere vierde donderdag van april de Dag van de Filantropie, en het Centrum voor Filantropische Studies houdt die dag traditiegetrouw een conferentie om nieuwe resultaten te presenteren en discussies te voeren over belangrijke ontwikkelingen in de sector. In 2016 slaan we een jaar over.

We zijn medeorganisator van een groot congres voor Europese fondsen in het kader van het voorzitterschap van de Europese Unie (zie voor meer informatie bovenstaand artikel).

Daarnaast zijn we bezig met het plannen van een nieuwe serie filantropieseminars en een bijeenkomst over de professionalisering van de sector. In 2017 zien we u graag weer, als *Geven in Nederland* 20 jaar bestaat.

Publicaties

Recente publicaties Theo Schuyt

Schuyt, Th. (2016). 'De markt van goede doelen'. Pp. 183-193. In: A.E. Bronner et al. (red.). *Jaarboek MarktOnderzoek Associatie*, dl. 41, Haarlem: Spaar en Hout.

Rath, J. and Th. Schuyt (2015). 'Entrepreneurial philanthropy meet with non-profits. In search of alignment' In: *Journal of Economic Behavior and Organization*. Vol. 3, Issue Number 4, August . ISSN 2328-7616

Rath, J.H. & Schuyt, T.N.M. (2015). From Philanthropy to Partnerships: Testing a Theoretical Framework of Entrepreneurial Philanthropy Alignment. *Journal of Service Science and Management*, 8, 425-442.

Schuyt, Th. (2015). "Filantropie: de verborgen schat van Nederland" pp. 186-196 In: *De Dikke Blauwe.2. Filanthropium jaargids 2015-2016* ISBN 978- 90-75458 749

Schuyt, Th. (2015). "*Philanthropie Dynamique*"; over de sociologische betekenis van de herintrede van een sector. Maastricht: Universiteit Maastricht. 40 pag. Oratie. ISBN: 9789056814502

Schuyt, Th. (2015). 'Giving is investing' in: City AM Charity Index. London: City

AM.

Schuyt, Th. (2015). 'Goede doelen zijn uitingen van particulier initiatief'.
In: *Financieel Dagblad*

Schuyt, Th. en S. Pijnenborg (2015) 'Een kerkgebouw is geen goudmijn' in: *Trouw*,
7 nov. p. 26

Schuyt, Th. en S. Pijnenborg (2015). 'Subsidie nodig om kerk te redden' in:
Nederlands Dagblad, 6 nov. p. 11
